

Комунальний заклад
«Харківська спеціальна школа № 11»
Харківської обласної ради

Н А К А З
м. Харків

27.05.2026

№ 29-о

Про підсумки роботи щодо попередження
та профілактики правопорушень, злочинності
серед неповнолітніх у 2025/2026 навчальному році

Відповідно до Законів України «Про профілактику правопорушень», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми»;

на виконання Концепції «Нової української школи», затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р; Постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2025 №1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

наказів Міністерства освіти і науки України: від 11.06.2012 № 677 «Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту з формування громадянської культури підвищення рівня толерантності у суспільстві»; від 02.10.2018 № 1047 «Методичні рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами»; від 14.08.2020 №1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища... та протидії булінгу»;

листів Міністерства освіти та науки України від 30.01.2014 №1/9-80 «Щодо профілактичної роботи з запобігання правопорушенням та злочинності серед дітей та учнівської молоді»; від 13.05.2022 року № 1/5119-32 «Про здійснення превентивних заходів серед дітей та молоді в умовах воєнного стану в Україні»; від 30.05.22 року № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»; від 19.11.2024 року № 1/21639-24 «Про методичні рекомендації щодо організації виховного процесу в закладах освіти», Листа ІМЗО від 07.07.2025 р. №21/08-586 «Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти України в 2025/2026 нр»; річного плану роботи школи одним із важливих пріоритетів в діяльності спеціальної школи є профілактика шкідливих звичок та протиправної поведінки здобувачів освіти.

Питання роботи з профілактики правопорушень серед учнів школи постійно розглядаються та аналізуються на педагогічних радах, нарадах при директорові, на засіданнях методичного об'єднання вихователів, на батьківських зборах.

Актуальним залишається питання правового виховання у зв'язку з реалізацією положень державних документів «Національної програми правової освіти населення».

Щорічно в Україні, з 25 листопада до 10 грудня включно, проводиться Міжнародна кампанія «16 днів проти насильства», яка з 1991 року підтримується міжнародною спільнотою. Основними завданнями акції є: привернення уваги громадськості до актуальних для українського суспільства проблем подолання насильства в сім'ї, протидії торгівлі людьми та жорстокого поводження з дітьми, гендерного насильства та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків; проведення

інформаційних кампаній з метою підвищення обізнаності з питань попередження насильства в сім'ї, жорсткого поводження з дітьми, формування свідомості всіх учасників освітнього процесу щодо нетерпимого ставлення до насильства. В рамках акції в санаторній школі були проведені: тематичні години спілкування: «Права людини», «Єдність прав і обов'язків», «Насильство серед нас», «Скажемо «Ні!» насильству в сім'ї!», «Запобігання насильства над дітьми», «Сучасне рабство. Торгівля людьми», «Конфлікти та їх розв'язання», «Протидія булінгу», «Кібер грумінг»; засідання круглих столів: «Про використання гендерної рівності», «Обов'язки чоловіка і жінки в суспільстві», «Уміння покладатися на свій досвід, розум і почуття», «Кримінальна відповідальність за жорстоке поводження відносно інших», «Життя без насильства», «Ні!» насильству в сім'ї», «Чи можуть Інтернет і мобільні телефони бути джерелом насилля?»; флешмоби «Ми за світ без насилля» та «Безбар'єрність – це...», перегляд та обговорення: соціальних роликів щодо протидії насильству та торгівлі людьми; педагогічні працівники переглянули вебінбар щодо протидії торгівлі людьми.

З метою підвищення рівня правової освіти та правового виховання учнів класними керівниками, вчителем основ правознавства, були проведені Місячники профілактики правопорушень (листопад) та правових знань (лютий). Протягом Місячників: проводились тематичні виховні години, бесіди, перегляд кінофільмів на правову тематику. З метою проведення антиалкогольної, антинаркоманійної пропаганди серед неповнолітніх у грудні 2025 року проведено Місячник «Здоровий спосіб життя», під час якого були проведені: уроки здоров'я «Зроби свій вибір на користь здоров'я», «Правда про наркотики», тренінгове заняття «Що я знаю про СНІД?»; перегляд документальних фільмів та мультфільмів з протидії булінгу «Обережно, булінг!», «Ви не помітили», «Камінь, ножиці, папір»; дискусія «Мої думки про шкідливі звички»; тематичні години спілкування «Правда про алкоголь і куріння», «Крок у безодню» (наркоманія, токсикоманія), «У полоні тютюнового диму», інформаційні повідомлення «Знати, щоб жити».

У світі існують одразу дві ключові дати, присвячені боротьбі з цькуванням: 28 лютого (також відомий як День рожевої сорочки) та 4 травня (Міжнародний день протидії булінгу). Обидва дні спрямовані на підвищення обізнаності, підтримку постраждалих та викорінення агресії. Головна мета: привернути увагу до того, що слова та вчинки мають величезну силу, і закликати людей об'єднатися для створення безпечного середовища для дітей та підлітків. Проведені тематичні заходи покликані навчати дітей правилам безпечного спілкування та вирішення конфліктів. Головна мета таких заходів — дати дітям практичні інструменти для захисту себе та підтримки інших. Педагоги використовують конкретні методики, які допомагають знизити рівень агресії в колективі.

Ключові навички, яким навчають дітей:

розвиток емпатії: вміння розпізнавати емоції інших та співчувати їм;

ненасильницьке спілкування: висловлення своїх почуттів і потреб без звинувачень та образ;

керування гнівом: техніки саморегуляції, які допомагають вчасно зупинити спалах агресії;

медіація однолітків: залучення самих підлітків як нейтральних посередників для вирішення суперечок.

поведінка свідка: навчання дітей не залишатися байдужими глядачами, а безпечно втручатися або кликати на допомогу дорослих.

Популярні формати проведення заходів:

інтерактивні тренінги: розбір реальних життєвих ситуацій та моделювання

правильних реакцій на конфлікт.

Готові платформи та корисні посилання для уроку:

StopBullying: Офіційний український сайт stopbullying.com.ua містить окремі розділи з тестами, іграми та порадами для школярів і батьків.

Платформа Google: Спеціальний ресурс від Google Безпека дітей в Інтернеті пропонує інтерактивну гру «Інтерленд» для навчання безпечного онлайн-спілкування.

Кіберполіція України: На офіційному сайті Кіберполіції розміщено чіткі інструкції та посилання на електронну форму подачі звернень у разі кібербулінгу

У класах організовані і постійно проводяться заходи щодо вивчення Конституції України.

В школі викладається предмет «Основи правознавства» для 9 класу. Курс складається з таких частин: «Правила і закони у суспільстві та твоєму житті», «Ти людина, громадянин – маєш права», «Ти і цивільно-правові відносини», «Закони в житті твоєї сім'ї», «Твої права у трудових відносинах», «Твої орієнтири в адміністративному та кримінальному праві», «Твоя подорож у світ юридичних професій».

Учні 8-А, 8-Б, 8-В, 9-А, 9-Б класів взяли участь у Всеукраїнському правознавчому онлайн-конкурсі «Перший крок до права».

В спеціальній школі працює психологічна служба. Практичний психолог Левченко О.В разом з вихователями проводить корекційну роботу з учнями, направлену на активізацію власних ресурсів, проводилися тренінгові заняття з попередження агресивності, групові тренінги, працюють консультативні пункти психолога для дітей та батьків. З метою подолання труднощів у навчанні та розвитку, соціалізація дитини, створення умов для її успішної інтеграції у загальноосвітнє середовище та підвищення якості життя до освітнього процесу введені корекційні заняття: «Вчимося жити разом», «Психологічна корекція», «Артерапія», «Ритміка». Завданням цих занять є: розвиток ефективного спілкування, співчуття, командної роботи, конструктивного розв'язання конфліктів, протистояння негативним впливам; усунення або послаблення порушень поведінки та емоційно-вольової сфери; зниження рівня тривожності, корекція агресивної поведінки; корекція міжособистісних стосунків, розвиток здатності висловлювати свої почуття, подолання внутрішніх конфліктів та тривог.

З початком воєнних дій в Україні, спричинених військовою агресією російської федерації, важливим є надання психологічної підтримки, забезпечення психолого педагогічного супроводу вихованців.

Вихователі проводять педагогічну корекцію вихованців, відпрацьовують моделі поведінки в різних життєвих ситуаціях на корекційних заняттях за напрямками: «Розкрий свої можливості», «Пізнай себе» та «Я обираю здоровий спосіб життя».

Вихованці залучаються до участі в роботі гуртків за інтересами з метою забезпечення їх змістовного дозвілля та зайнятості в позаручний час.

З метою проведення інформаційно-просвітницької та профілактичної роботи щодо запобігання проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації серед дітей у навчальному закладі проведені тематичні години спілкування: «Життя людини – найвища цінність», «Права людини», «Про толерантність», «Ми – діти Землі», «Ми всі діти твої, Україно!»

Внаслідок збройної агресії російської федерації та оголошення в Україні воєнного стану перед педагогічними працівниками постало завдання організувати превентивну роботу з дітьми. Виникає потреба адаптувати знання та практику, що застосовувалися і

спрацьовували у мирний час, до реалій війни, реагуючи на виклики суспільства в умовах війни.

Війна негативно впливає на соціалізацію та інтеграцію дітей і підлітків, адже соціалізація - це процес і результат засвоєння й активного відтворення індивідом установок, цінностей, ролей, очікувань, які властиві певній культурі або соціальній групі. Тому, жовтні, грудні та травні інспектори відділу зав'язків з громадськістю УПП в Харківській області старший лейтенант поліції Мамоненко Микита Сергійович та Клименко Дмитром В'ячеславович провели онлайн зустріч з учнями 8-9-х класів «Молодь та поліція разом проти насильства», «Як запобігти вербуванню дітей російськими спецслужбами». Зустріч проведена у форматі діалогу, де учні змогли задати питання працівникам поліції.

В умовах воєнного стану педагоги використовують різні форми дистанційної роботи, щоб долучити кожну дитину і кожного вчителя, практичного психолога до емоційного розвантаження дітей і всіх учасників освітнього процесу, щоб якось відірвати їх від бомбардувань і жахів війни. Сам освітній процес є елементом тієї соціалізації, яка дозволяє певним чином абстрагуватися від певних реалій війни.

Педагогами закладу використовуються просвітницько-профілактичні програми: освітня програма «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації», профілактична програма «Школа і поліція», інформаційно-освітня протиалкогольна програма «Сімейна розмова», «Програма 15» профілактика ВІЛ-інфекції та підтримка психосоціального здоров'я в Україні, просвітницько-профілактична програма «Сприяння просвітницькій роботі «рівний-рівному» серед молоді України щодо здорового способу життя», програма «Розвиток стресостійкості» за програмою «Безпечний простір», програма «Навчи дитину захищатись»: інтерактивні бесіди «Кіко та Рука», навчальна програма «Дорослішай на здоров'я», програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді «Будуємо майбутнє разом», програма виховної роботи з учнями щодо питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадська позиція», «Вербування підлітків: як розпізнати небезпеку» тощо.

З метою підвищення обізнаності громадян про захист від шахраїв при безготівкових розрахунках в інтернеті учні спеціальної школи взяли участь у заходах із платіжної безпеки до Всесвітнього дня книги та авторського права:

- проведені години спілкування із платіжної безпеки до Всесвітнього дня книги та авторського права «Як би літературні герої зіткнулися з шахраями» (7-А, 8-Б, 8-В класи);
- майстер-клас з виготовлення закладки для книг у вигляді платіжної картки;
- вікторина «Дізнайся, який ти літературний герой у питаннях платіжної безпеки» (2 клас, 8-Б, 8-В класи).

Педагоги намагаються направити діяльність учнів у соціальних мережах в потрібне русло, зробити її більш змістовною та використовувати для реалізації виховних цілей. Для проведення такої роботи використовуються соціальні мережі, сервіси Google Classroom, Zoom, проводяться різноманітні челленджі, флешмоби та квести. В інших сервісах - зустрічі, спільні перегляди, виховні години тощо.

Учні 2, 5, 7-А, 8-А 8-Б, 8-В клас, 9-А класів взяли участь у Всеукраїнському інтернет-конкурсі «Твій кіберпростір: правила безпечного інтернету» та отримали дипломи I, II, III ступеня та сертифікати за участь.

4 травня Міжнародний день боротьби з булінгом. Незалежно від того, коли він

відзначається, для всіх нас життєво важливо виступати проти булінгу. Це нагадування про те, що ми повинні бути пліч-о-пліч з тими, хто зазнає знущань – незалежно від їхнього віку, раси, статі чи віросповідання. Лише в єдності поглядів та спільних антибулінгових заходах можна запобігти знущанням та захистити невід’ємні права дітей

Під час війни першочергове бажання - полегшити страждання людей. Інтереси довкілля відходять на другий план. Проте війна сильно впливає на природні ресурси, у тому числі й тварин. Непоправні втрати від війни вимірюються не тільки людськими життями, але й життями тварин. На жаль, необізнаність здобувачів освіти щодо правил поведінки з тваринами (як домашніми, так і безпритульними) також призводить до негативних наслідків (знущання над тваринами, зараження небезпечними хворобами, травмування та каліцтво дітей).

Відповідно до статті 6 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» і ратифікованої в Україні Європейської конвенції про захист домашніх тварин та з метою покращення психологічного стану дітей під час війни, зняття емоційної напруги, виховання гуманного ставлення до тварин педагоги проводять різні види виховної роботи у санаторній школі на тему «Гуманне та відповідальне ставлення до тварини»: урок доброти, конкурси, акції, флешмоби тощо.

Проведення освітніх заходів присвячених тваринам є актуальними та потрібними в наш час. Такі заходи є не лише антистресовими для школярів, але й дарують відчуття єдності у площині добра, ознайомлюють учнів із сучасними підходами догляду за домашніми тваринами, гуманними методами розв’язання проблеми безпритульних тварин та виховують одні з головних людських якостей – добро, відповідальність, гуманність та альтруїзм. Саме ті якості, яві відрізняють цивілізоване суспільство від суспільства невігластва та дикунства. За участь у Всеукраїнській акції «Нарру Няв для Мурчика» (зібрали та перерахували КП «Центр поводження з тваринами» 4000 грн) учасники освітнього процесу отримали подяку.

Педагоги використовують у роботі зі здобувачами освіти розроблені та апробовані благодійною організацією «Благодійний фонд «Щаслива лапа» («Нарру рау») тематичні методичні матеріали (конспекти виховних занять, вікторини, квести, онлайн ігри, пізнавальні відеоматеріали, аудіоказки).

Виходячи з вищезазначеного та з метою попередження правопорушень, безпритульності, бездоглядності, наркоманії, інших негативних явищ у дитячому середовищі, з метою забезпечення ефективної профілактичної роботи

НАКАЗУЮ:

1. Роботу педколективу з профілактики правопорушень, злочинності, бездоглядності учнів вважати задовільною.

2. Заступнику директора з виховної роботи Ломаненко Н.В.:

2.1. Продовжити подальшу роботу по згуртуванню зусиль педколективу школи спрямовану на зниження правопорушень та недопущення злочинності серед молоді.

2.2. Спланувати на 2026/2027 навчальний рік роботу з профілактики правопорушень, попередження шкідливих звичок серед учнів, з метою збереження і зміцнення здоров’я та виховання гармонійно розвиненої, освіченої, творчої, соціально активної та відповідальної особистості, формування в учнів відповідальності за здоров’я, умінь застосовувати знання в реальних життєвих умовах.

2.3. Впроваджувати апробовані передовою міжнародною та вітчизняною практикою профілактичних стратегій формування життєвих навичок, розроблення нових і удосконалення чинних програм та методик розв’язання наркотичних, алкогольних та превентивних проблем серед дітей та молоді згідно з вимогами МОН до

наукових, науково-методичних та освітніх видань.

1.1. Забезпечувати спільно зі службою справах дітей своєчасне виявлення сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

1.2. Забезпечувати своєчасне виявлення та постановку на облік неповнолітніх:

- схильних до скоєння злочинів, правопорушень;
- які скоїли злочини і правопорушення;
- схильних до бродяжництва, жебракування, вживання алкогольних та психотропних речовин, наркотичних засобів;
- які зазнали жорстокого поводження або стали жертвами злочинної діяльності дорослих.

3. Класним керівникам та вихователям:

3.1. Розглядати питання з профілактики злочинності серед підлітків на педрадах, нарадах при директорі, засіданнях МО вихователів, батьківських зборах. Зосередити увагу на формуванні в учнів відповідальності за здоров'я, умінь застосовувати знання в реальних життєвих умовах.

3.2. Своєчасно виявляти учнів групи ризику, розробити індивідуальні плани виховної роботи з такими учнями.

3.3. Проводити постійну просвітницьку роботу з батьками щодо прав, обов'язків та відповідальності батьків за виховання дітей, щодо підтримки дітей з емоційними і поведінковими розладами.

3.4. Не залишати поза увагою жодного пропущеного уроку учнями, підтримувати тісний зв'язок з батьками.

3.5. Оновлювати банки даних неповнолітніх зазначених категорій та забезпечувати психолого-педагогічний супровід цих дітей.

3.6. Вживати заходів щодо забезпечення змістовного дозвілля та зайнятості учнівської молоді в позаурочний час. Учні групи ризику залучати до участі в художній самодіяльності та суспільному житті класу, школи, в роботі гуртків за інтересами та спортивних секцій.

3.7. З метою покращення змісту правової освіти і виховання забезпечувати участь вихованців в учнівських олімпіадах із правознавства, проведення Місячників профілактики правопорушень та правових знань.

4. Практичному психологу Левченко Ользі Вікторівні:

4.1. Постійно надавати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, методичну допомогу батькам у вихованні дітей з питань профілактики злочинності та правопорушень, формування здорового способу життя.

4.2. Протягом 2026/2027 навчального року забезпечити складання та виконання планів індивідуального соціально-психологічного супроводу дітей девіантної поведінки та дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

5. Контроль за виконанням цього наказу покладаю на себе.

Директор

В.П. Чубинська

З наказом від 27.05.2026 № 29-о ознайомлені:

П.С. Горбачова

Л.С. Кур'ята

Н.В. Ломаненко

О.А. Шаповалова

О.В. Білецька

Т.І. Сарецян

Н.Є. Анучина

Н.Г. Мироненко

А.В. Вева

С.С. Яковенко

С.А. Римар

І.М. Святная

Г.Ю. Билбас

Т.І. Шувалова

О.В. Шагун

Н.Є. Кулик

Е. Н. Горяча

Л.О. Казаріна